

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

5. E pluribus Rescriptis impetratis quodnam sit præferendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

precibus imp. offeren. III. Falsus aut revocatus procurator, *c. Ex parte 33 h. t.* IV. Hæreticus, *l. 2. c. de summa Trinitate Gloss. in c. Super litteris h. t.* Laicus pro se impetrare litteras gratiæ non potest, cum sit incapax beneficiorum, *c. Ex litteris 6. inf. de transact. c. 2. & ibi DD. inf. de instit.* Ideoque mandata vel nominationes ab eo impetratæ non valent. Rebuff. in *Tract. Nomina. q. 9.* Justitiæ verò impetrare potest, ut patet ex *tit. inf. De officio delegati. c. Nonnulli 28. §. fin. h. t.* Hostien. in *Summa h. t. §. Quis impetrare* Rebuff. in *Prax. Benef. Tit. Differentia inter rescripta gratiæ & justitiæ.*

3. Sic nec litteras ad hres impetrare licet, sine speciali mandato; & taliter impetrans tamquam falsarius punitur, *c. ex parte Decani. 33. d. c. Nonnulli in fine. & ibi dem. Gloss. h. t.* ubi dicit, tale rescriptum esse annullandum per exceptionem, quia, parte non contradicente valeret: sicut & si impetretur à coniuncta persona, carnali scilicet, non etiam spirituali tantum conjunctione, *Gloss. in c. cum M. de consuet. ubi vide Felin. nu. 11.* In Fraeicia tamen passim sine mandato impetrantalia rescripta tradit, Rebuff. in *Tract. concordat. in V. Speciale vers. Vigessimus sextus*, ubi restatur de consuetudine.

4. At verò rescriptum gratiosum potest sine mādato impetrari, *c. Ex ore. ubi Abbas inf. De his qua sunt à maiore parte capituli. Gloss. in d. c. Nonnulli §. sunt. & alij. c. Quam sit & ibi Gloss. in V. peccare de elect. in 6. Panor. in c. Ad aures 8. post Gloss. in fine h. t. ut v. g. beneficiorum, privilegiorum, immunitatum. De stylo tamen & praxi Romanæ Curia nullum exigi mandatum ad impetrandum rescriptum, si ve gratiæ si ve justitiæ, tradit & rationem reddit Gon zal. ad Regul. VIII. *Cancel. Gloss. 63. n. 16 & seq.* Ubicumque autem prohibetur quis impetrare rescriptum, si impetret non valet: si ve prohibetur ratione personæ suæ, ut excommunicatus, hæreticus, si ve ob turpitudinem causæ finalis ut in nuptijs ex rescripto petitis; si ve quia res impetrata sit à lege prohibita, veluti ut quis duas mulieres obtineat,*

§. IV.

Contra quem & super quibus Rescriptum impetrari possit?

1. Impetrari potest contra quemlibet.
2. Etiam non citatum.
3. Super causis quibuslibet.

1. Impetrari potest contra quemlibet, si ve Clericum si ve Laicum, si ve majorem si ve minorem modò, is, contra quem impetratur, subdit jurisdictioni concedentis, Hostien. *hoc tit. §. contra quem.* Si tamen minores & viliores personæ in rescripto exprimantur, non intelliguntur majores & digniores; nec super majoribus & gravioribus negotijs audiuntur, qui de minoribus dumtaxat mentionem fecerunt, etiam si ad sit clausula, *Et quidem alij. & res alia. c. Sedes. eod.* Impetrari etiam potest contra impetrare prohibitum, veluti contra excommunicatum, nec ex malitia sua lucrum & commodum referat, *c. intel lectus inf. de judicijs.*

2. Citatio veto ejus, contra quem impetratur, ad impetrationem non requiritur, sed bene in rescripti approbatione, si approbationem seu interminationem; ut vocant, requirat. Rebuffus *d. loco n. 42.*

3. Impetrari autem potest super omnibus, tam spiritualibus quam profanis, *c. 2. & per tot. h. t. tā corporalibus, quam incorporalibus. c. Quare lam. 24. inf. de electione, c. dispendia h. t. in 6. super Ecclesijs & beneficijs, c. 2. & alij. h. t.* sic tamen ut Papa & Ecclesiastici viri super spiritualibus, sæculares verò super temporalibus rebus, & in quibus casibus Judices sæculares de spiritualibus cognoscunt; ut in possessorio, rescripta concedant Rebuffus *d. loco n. 66.* Casus vero, super quibus prohibetur à jure rescriptum impetrari, videantur apud Lue. de Penna in *l. unie. Cod. de pistor. lib. 11.*

§. V.

E pluribus Rescriptis impetratis, quodnam sit præferendum?

1. Qualiter posterius Rescriptum præferatur priori.
2. Speciale posterius derogat priori generali.
3. Generale posterius non tollit primum speciale.
4. Cur per posterius revocetur prius.

1. Si duo diversi ad unum idemque beneficium Rescriptum impetrent; vel etiam ad unam eandemque litem diversa Rescripta ad diversos Judices posterius priori præferatur, si modo prioris mentionem faciat: alias valebit prius, & posterius subreptitium habebitur. nec obtinebit alterius roboris firmitatem, *c. Ceterum h. t.* Nisi primum fuerit impetratum communi

munis consensu partium; nam tunc non valet secundum impetratum per alienam partem, hoc subicito *d. c. Caterium*: 2. Aut nisi prius sit generale, & posterius speciale, quia tunc speciale posterius derogat generali priori, quantum ad ea, quæ in speciali specialiter, & contraria contentis in generali, exprimentur, vel in generali non exprimentur, licet prioris mentionem non facit. *c. 1. c. Pastoralis §. quoniam eod. tit. 3.* Id ipsum obtinet quoque, si speciale prius fuerit impetratum, quia generi per speciem derogatus, *c. generi De reg. jur. in 6.* & quia generalis dispositio, quæ sequitur, non refertur ad specialem præcedentem, *l. Sanctio legum D. de pænis*. Quod si utrumque sit generale, illud attenditur, quod est magis speciale. Rebuffus in *d. Tract. de rescriptis n. 104.*

4. Non mirum autem videri debet, per posterius rescriptum revocari prius: id enim non fit sine causa, cum quod ad preces supplicantis largitur Pontifex sit veluti precarium, quod jure communi ad voluntatem dantis revocari potest, *l. Aut Prætor D. de precario*.

Quod tamen dicitur, in *d. c. Caterium*, secundum rescriptum, non habita mentione de priore, non valere, intelligendum est, si pars opponat. Abbas & alij *ibid.* Facit. *c. Plerumque §. eod.* ubi post annum valent secundæ litteræ, quando ad versarius primis non fuit usus: nam inde sequitur, non fuisse ab initio nullas. Quod si quis, impetrato rescripto, videat sibi fore damnosum, non cogitur illud præsentare *cap. ex conquestione. §. De restitut. spoliatorum*. Imò potest ei renuntiare, etiam si præsentaverit. Abbas *ibid.* etiam post citationem, modò parti satisfaciatur de expensis & interesse. Aliud dicendum, si parti sit aliquid jus quæsitum. Rebuff. *a loco n. 160.*

§. VI

Qualis interpretatio sit facienda in Rescriptis?

1. *Stricta interpretatio est Rescriptorum.*
2. *Clausula in Rescriptis ad sententiam juris communis revocanda.*

1. Quando in Rescriptis validis aliqua suboritur dubitatio, tunc interpretatio stricta est facienda. & quidem secundum jus commune, *c. Causam qua 18. h. s.* quia in dubio non

præsumitur Princeps aut Pontifex, aliquid contra jus commune rescribere, sicut nec derogare juri alteri prius quæ sit: quod est de natura rescripti, *l. Fallam. Cod. De diversis rescriptis, l. Rescripta Cod. de precib. Imp. offeren.* Montanus *Da Tutela c. 33. n. 527.*

2. Et hinc omnes clausulæ, in rescriptis expressæ vel subintellectæ, ad jus communis sententiam revocari soleat. Unde clausulam illam, *Si simul omnes interesse non possunt. unus nihilominus vel duo negotium exequantur*, interpretatur Pontifex, in *c. Sciscitatus 13. h. s.* de impedimento tam juris, quam facti: & per illam, *Si præ alio non scriptissimus* (quæ semper intelligatur, nisi contrarium exprimatur) declarat se non intendere collationem duobus gravare mandatis, *c. Mandatum 38. h. s.* Et denique, dum in Ecclesia aliqua est certus Canonicorum numerus, nec vacat, locus, regulariter rescriptum impetrans non recipitur, *c. Constitutus, 19. h. s.* Ideo solet Pontifex addere, *Non obstante Canonicorum numero*; per quam clausulam pro illa vice juri derogat communi, *d. c. Constitutus*.

Quatenus tamen non de jure communi, sed de præjudicio agitur rescribentis, videntur rescripta late interpretanda, *cap. Olim 16. inf. De verb. sig. §. 1. Beneficium D. de constitut. Principum*: dummodo ambitiosa non sint, quia tunc restringenda, *cap. 4. de præben. in 6.*

§. VII.

De quibusdam Rescriptis invalidis.

1. *Rescriptum non valet inhibens causæ cognitionem*
2. *Manifestè peccans in linguam Latinam.*
3. *Pendente lite imperatum.*
4. *Item contra jus vel stylum.*
5. *Quatenus vitietur.*
6. *Subreptio quo modo tollatur.*

1. IN primis suspectum omne est Rescriptum, inhibens causæ cognitionem. *c. Ex parte 2. hoc tit.* quia non præsumitur Pontifex velle pervertere juris ordinem; & ideo suspicio est, tale rescriptum ab eo non proficisci.

2. Non valet quoque Rescriptum, manifestè peccans in linguam Latinam, *c. Ad audientiam 11. h. s. Roman. Cons. 76. n. 10. §. seq. Glos. in ean. Apostolica xxxv. q. 9.* quamvis Principum secularium rescripta in Grammaticam peccantia valent, *l. Imperator D. de statu hominum*. Attamè litteræ aut syllabæ unius alteriusve defectus non vitiat